

El Museu de l'Exili mostra la Jonquera col·lapsada pels refugiats l'any 1939

L'exposició "La Jonquera, porta d'exili" explica com una ruptura històrica de primer ordre va marcar la petita vila

L'acte inaugural de la mostra, ahir dissabte.

L'ÈXODE REPUBLICÀ Els morts a la guerra, les famílies separades, les restes de l'exèrcit republicà i la gent del país que fugia per evitar la repressió de les tropes franquistes. Una exposició de fotografies recupera unes imatges històriques del que va passar no fa tants anys a Catalunya i que difícilment poden evitar de comparar-se amb fets que actualment es repeteixen a Europa amb els refugiats actuals.

GIRONA | DDG

Des de la caiguda de Barcelona, el 26 de gener de 1939, en mans de les tropes "nacionals", les principals carreteres que conduïen cap al nord es van omplir tant del gruix dels efectius militars republicans en procés de retirada, com d'un nombre considerable de població civil de tota mena, que tractaven d'escapar de l'ordre repressiu que instaurava sense dilacions el nou règim dictatorial encapçalat pel general Franco.

El pas fronterer de la Jonquera-el Portús va esdevenir l'objectiu principal d'aquella multitud que no volia sucumbir al desgavell d'aquells darrers dies de la guerra a Catalunya. Atènyer la Jonquera suposava poder creuar la línia fronterera i evitar el captiveri i els bombardeigs incessants de les aviacions italiana i alemanya.

L'afluència massiva de refugiats va col·lapsar la Jonquera, com també va succeir en altres passos fronterers. La retirada republicana va adquirir el caire d'un èxode bíblic i va deixar un reconeixible rastre físic en el territori, així com un important impacte emocional en les persones.

El Museu Memorial de l'Exili (MUME) de la Jonquera va inaugurar ahir dissabte l'exposició La Jonquera, porta de l'exili, produïda per l'Associació d'Amics del MUME i comissariada per Miquel Serrano (conservador del MUME).

L'ocupació franquista

La mostra ofereix un recorregut visual i documental per l'escenari fronterer de la Jonquera-el Portús durant les setmanes de gener i febrer de 1939 en què va tenir lloc el gran èxode republicà a causa de l'ocupació definitiva del territori català per part de les tropes franquistes. Aquests dies es compleix el 77è aniversari dels fets.

Moltes de les imatges que es mostren a l'exposició, en especial les realitzades per fotògrafs que acompanyaven les tropes ocupants, palesen la magnitud d'un esdeveniment que ha deixat una petja incontestable en l'imaginari del municipi jonquerenc.

Alhora, l'exposició també fa un balanç del que va significar el conflicte civil per al que era aleshores un petit municipi fronterer.

La violència de la reraguarda republicana, els joves jonquerencs mobilitzats als fronts, els morts a la guerra, les famílies de la Jonquera exiliades, la repressió franquista sobre la població, la quotidianitat de la primera

postguerra en una zona hipermilitaritzada, la fortificació franquista de la frontera són també algunes de les qüestions que planteja aquesta exposició.

La perspectiva local de l'exposició s'acaba de completar amb la presentació d'un muntatge audiovisual on es recullen fragments d'entrevistes a diversos jonquerencs que van experimentar en la seva pròpia pell aquells dies dolorosos a causa de la crisi humanitària que va comportar la retirada republicana.

La Jonquera, porta de l'exili pretén, des de l'àmbit expositiu, contribuir a la comprensió d'un esdeveniment de ruptura històrica de primer ordre que ha marcat la vila de la Jonquera en el decurs del segle XX i en la mateixa actualitat.

La Història dels fets i la Memòria dels habitants de la Jonquera conflueixen en aquest treball expositiu que té el propòsit de mostrar, des de la perspectiva local, la manera com la "gran Història" incideix en la vida de persones i territoris concrets.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/cultura/2016/02/14/museu-lexili-mostra-jonquera-collapsada/767510.html?utm_source=rss